

Звіт

за результатами опитування здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня щодо якості освітньо-наукової програми «Прикладна фізика та наноматеріали»

Опитування здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня проводилося Центром забезпечення якості вищої освіти в рамках реалізації внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти відповідно до Наказу ректора № 0790-VI від 1 листопада 2021 р.

Термін опитування: з 2 листопада по 10 листопада 2021 року.

Інструментарій дослідження анкета, що надавалась через інформаційний сервіс Особистий кабінет.

Для проведення опитування була розроблена та затверджена у встановленому порядку спеціальна анкета, яка охоплювала важливі для формування загальної оцінки блоки питань: якість освітньої компоненти, якість викладання, якість наукового керівництва, якість загальної підтримки здобувачів вищої освіти під час реалізації освітніх програм.

Мета опитування: вивчення оцінки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) якості змісту та реалізації освітньо-наукової програми «Прикладна фізика та наноматеріали».

Обробка результатів проводилась за допомогою програми ОСА.

Блок I. Освітня компонента

Розподіл відповідей респондентів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання анкети «Чи вважаєте Ви, що зміст освітньо-наукової програми відповідає вашим науковим інтересам та забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької діяльності?» показує, що всі аспіранти, які брали участь в опитуванні, надали позитивну оцінку змістовної складової ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» в частині відповідності їх науковим інтересам та сприяння підготовці до дослідницької діяльності (рис. 1).

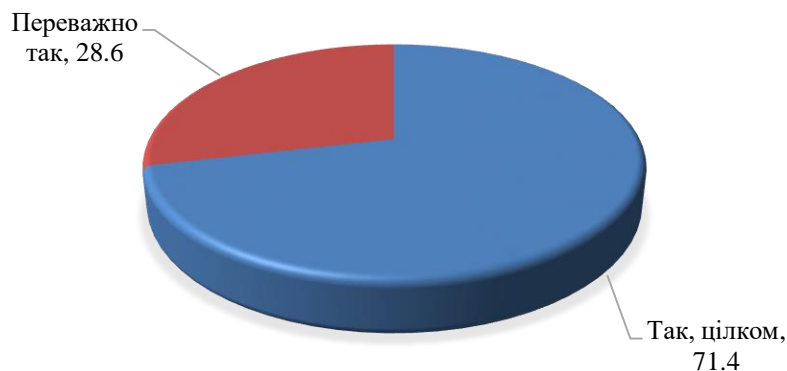

Рисунок 1 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи вважаєте Ви, що зміст освітньо-наукової програми (перелік навчальних дисциплін) відповідає вашим науковим інтересам та забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької діяльності?», %

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання анкети «Чи вважаєте Ви достатньою заплановану кількість навчальних курсів для формування загальних компетентностей?» показують, що всі респонденти повністю задоволені змістовною складовою освітньо-наукової програми «Прикладна фізика та наноматеріали» щодо здатності формування загальних компетентностей (рис. 2).

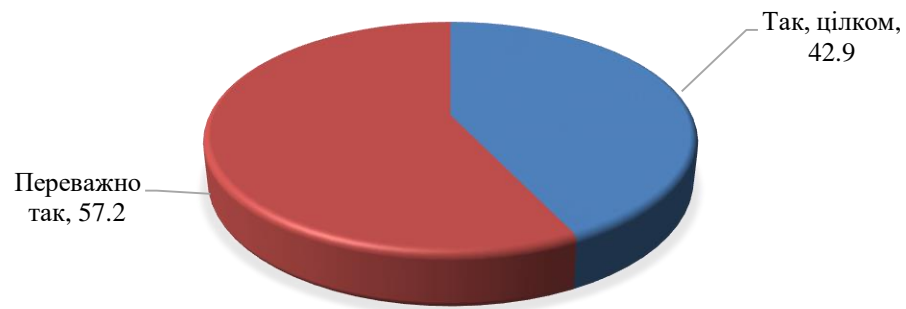

Рисунок 2 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи вважаєте Ви достатньою кількістю навчальних дисциплін для формування загальних компетентностей?», %

При цьому, необхідно відмітити, що як і на попереднє запитання анкети жоден респондент не надав заперечної відповіді.

Відповіді аспірантів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання анкети «Чи вважаєте Ви, що програма включає достатньо навчальних курсів, необхідних для успішного виконання дисертаційного дослідження?» показують, що позитивно оцінюють даний аспект реалізації ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» 100 % респондентів, які навчаються на даній освітньо-науковій програмі (рис. 3).

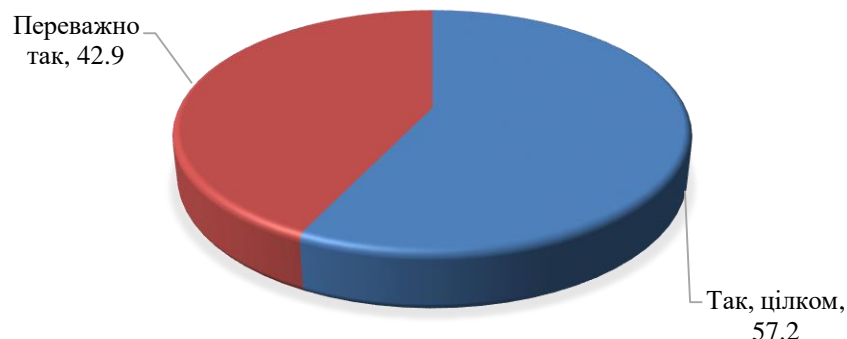

Рисунок 3 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи вважаєте Ви, що програма включає достатньо навчальних курсів, необхідних для успішного виконання дисертаційного дослідження?», %

Необхідно відмітити, що жоден аспірант не обрав варіанти відповіді «Навчальні курси зовсім не пов'язані з дисертаційним дослідженням» та «Навчальних курсів недостатньо».

Важливим аспектом реалізації ОНП є задоволеність здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня можливостями формування індивідуальної освітньої траєкторії. Як свідчать результати опитування, узагальнені на рис. 4, всі респонденти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» в повній мірі задоволені процедурою формування індивідуальної освітньої траєкторії.

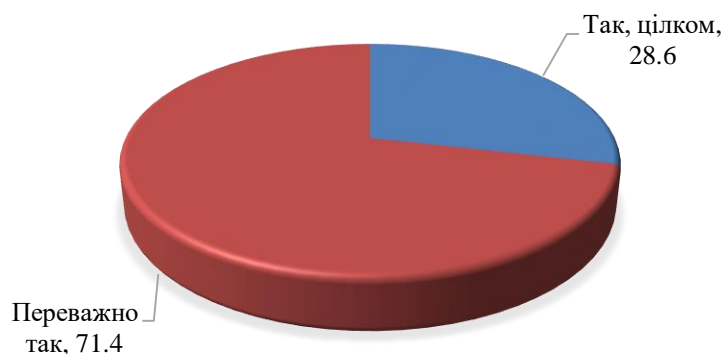

Рисунок 4 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи задовольняє Вас процедура вибору дисциплін для формування індивідуальної освітньої траєкторії?», %

При цьому, відповіді респондентів на запитання щодо дисциплін, які вони бажали б додати до переліку вибіркових дисциплін розподілилися таким чином: 28,6 % зазначили про бажання додати до переліку вибіркових дисциплін дисципліни для формування професійних компетентностей, 28,6 % – для формування компетентностей у сфері педагогічної діяльності, 14,3 % – для формування загальних компетентностей. Слід відмітити, що на думку 14,3% респондентів нічого не потрібно змінювати, бо достатньо дисциплін передбачених навчальним планом (рис 5).

Рисунок 5 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Дисципліни якого спрямування Ви хотіли б додати до переліку вибіркових дисциплін?», %

Блок 2. Якість викладання

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання блоку «Якість викладання» свідчить про достатньо високий рівень задоволеності опитаних щодо якості викладання в межах даної ОНП.

Зокрема, аналіз відповідей опитаних аспірантів на запитання «Чи завжди викладачі використовують сучасні форми та методи навчання та викладання?» засвідчує, що всі респонденти надали ствердну відповідь щодо використання сучасних форм і методів навчання та викладання при вивченні освітніх компонентів відповідно до навчального плану ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» (рис. 6).

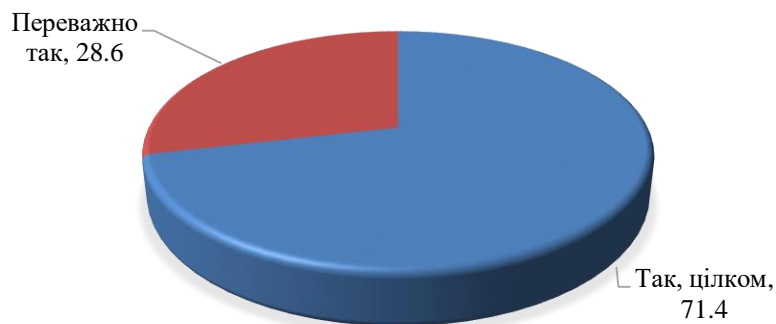

Рисунок 6 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи завжди викладачі використовують сучасні форми та методи навчання та викладання?», %

Відповіді респондентів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання щодо постійного оновлення змісту дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі дозволяє зробити висновок, що 100 % аспірантів відмітили, що освітні компоненти на постійній основі оновлюються викладачами з врахуванням найновіших наукових досягнень та тенденцій розвитку даної галузі й спеціальності (рис. 7).

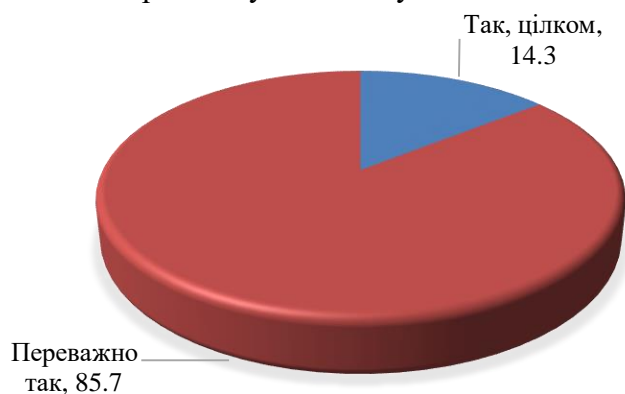

Рисунок 7 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи відповідає інформація, отримана Вами під час навчання, сучасним тенденціям розвитку спеціальності?», %

Як позитивний аспект слід відмітити, що жоден з респондентів не обрав варіант відповіді «Ні, переважна більшість інформації була застарілою та не актуальною».

Узагальнення відповідей респондентів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання щодо чіткості та зрозумілості форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання дозволяє зробити висновок, що всі респонденти в повній мірі задоволені формами контрольних заходів та критеріями оцінювання, вважають їх прозорими і зрозумілими. (рис. 8).

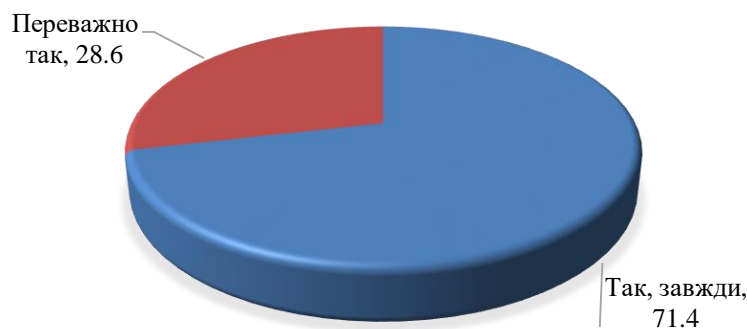

Рисунок 8 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи завжди форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими і зрозумілими?», %

Як позитивний аспект слід відмітити, що жоден з респондентів не обрав варіант відповіді «Ні, критерії оцінювання не є чіткими та зрозумілими».

Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» підтверджують існування тісного зворотного зв'язку між аспірантами та викладачами в процесі вивчення навчальних дисциплін (рис. 9).

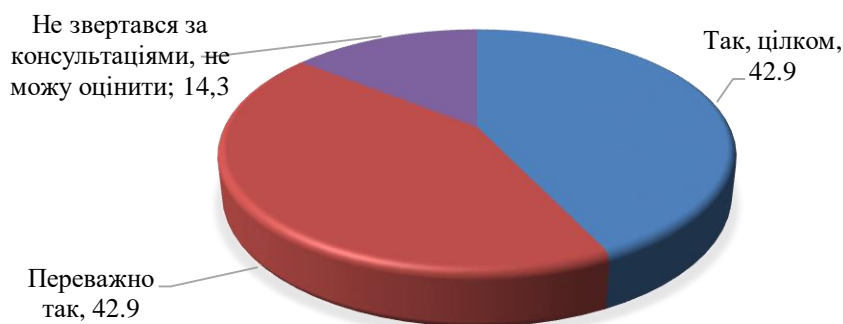

Рисунок 9 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи задоволені Ви існуючими можливостями отримання консультацій з навчальних питань?», %

Так, як свідчать результати опитування, всі аспіранти, які брали участь в опитуванні, зазначили, що протягом семестру, в процесі вивчення навчальних дисциплін завжди мали можливість отримання необхідної консультації з навчальних питань.

Як позитивний аспект доцільно звернути увагу на розподіл відповідей здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання анкети «Чи бувають випадки недобросовісного проведення занять викладачами» (рис. 10). Так, 85,7 % аспірантів відмітили, що в процесі навчання були відсутні випадки недобросовісного проведення занять викладачами.

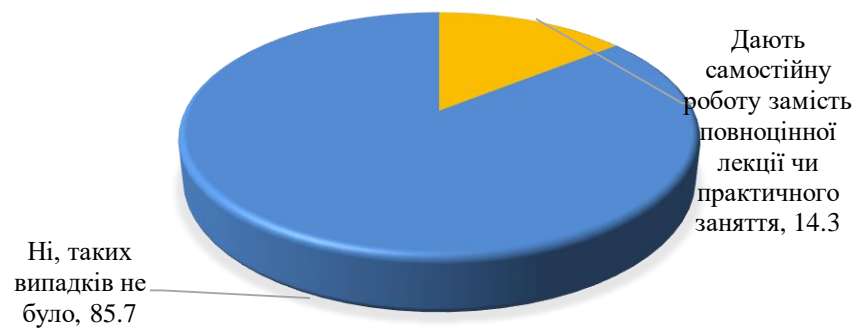

Рисунок 10 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи бувають випадки недобросовісного проведення занять викладачами, зокрема, %

Досить важливим аспектом в організації освітньої діяльності є збалансованість навантаження. Аналіз відповідей опитаних здобувачів, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання «Як ви оцінюєте Ваш рівень навчального навантаження?», демонструє, що більшість респондентів (71,4 %) задоволені обсягом навчального навантаження і зазначили, що рівень навантаження є цілком помірним. При цьому, 28,6 % здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» відзначили, що рівень навчального навантаження є низьким (рис. 11).

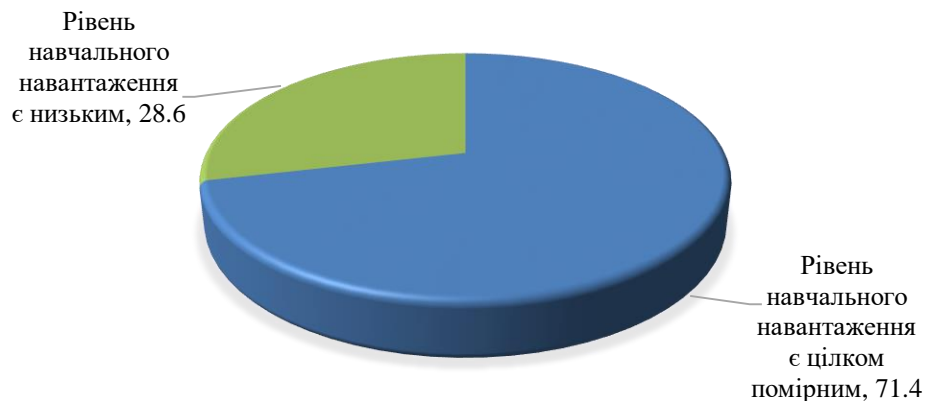

Рисунок 11 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Як ви оцінюєте Ваш рівень навчального навантаження?», %

Блок 3. «Наукове керівництво»

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання даного блоку свідчить про високу якість наукового керівництва та тісну співпрацю й суттєву допомогу наукового керівника здобувачам вищої освіти в процесі реалізації їх наукових інтересів та проведення наукових досліджень (рис. 12-15).

На запитання анкети, які стосувалися корисності допомоги наукового керівника при виборі теми дисертаційного дослідження, підготовці наукових публікацій, в процесі роботи над текстом дисертації, при формуванні індивідуального наукового плану респонденти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» переважно обирали варіанти відповідей «Дуже корисною» та «Корисною». Як позитивний аспект, необхідно відмітити, що жоден респондент за даним блоком запитань не обрав варіант відповіді «Не відчував такої допомоги» або «Допомога була епізодичною».

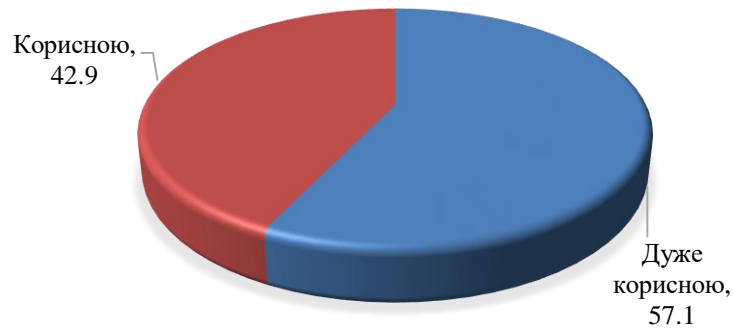

Рисунок 12 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Наскільки корисною була допомога (поради) вашого наукового керівника у виборі теми дисертації?», %

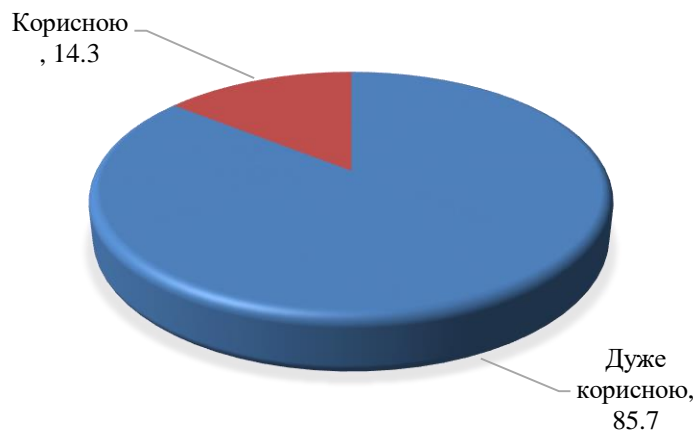

Рисунок 13 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Наскільки корисною була допомога (поради) вашого наукового керівника у підготовці наукових публікацій?», %

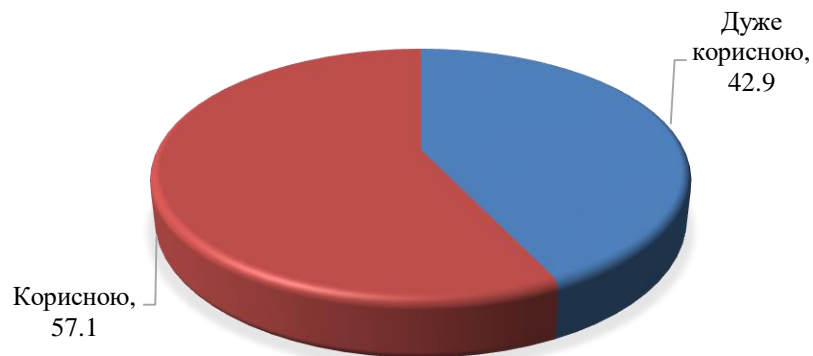

Рисунок 14 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Наскільки корисною була допомога (поради) вашого наукового керівника у роботі над текстом дисертації?», %

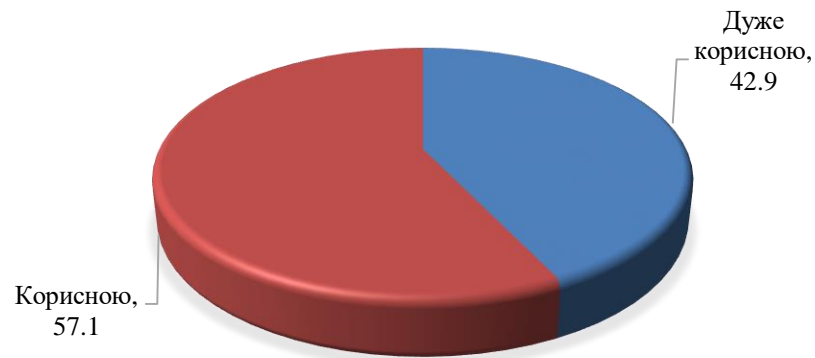

Рисунок 15 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Наскільки корисною була допомога (поради) вашого наукового керівника у формування індивідуального наукового плану?», %

Блок 4. «Загальна підтримка освітньої програми»

Результати оцінювання аспірантами ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» доступу до наукометричних баз засвідчують високий рівень задоволення респондентів даним видом ресурсного забезпечення виконання наукових досліджень (рис. 16).

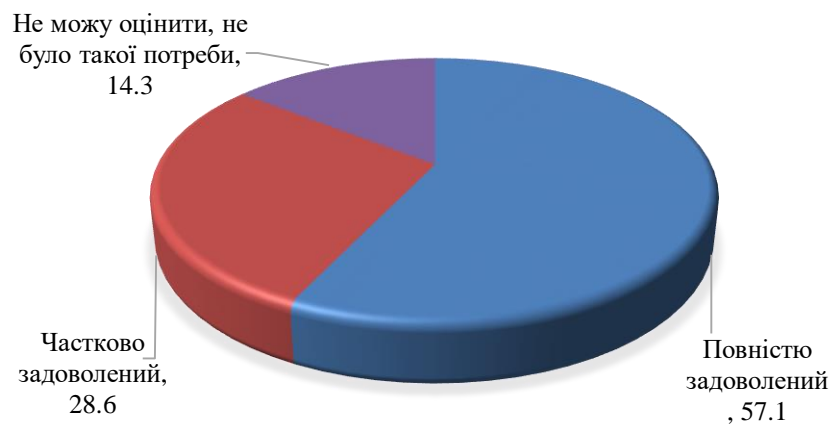

Рисунок 16 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи задоволені Ви можливостями доступу до наукометричних баз даних під час навчання в аспірантурі та підготовки дисертаційного дослідження?», %

Так, 57,1 % респондентів повністю задоволені якістю інформаційної підтримки, яка надається їм під час навчання в аспірантурі та дисертаційних дослідженнях, 28,6 % частково задоволені. При цьому, необхідно відмітити, що жоден аспірант ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» не надав низької оцінки даному виду підтримки реалізації науково-дослідної діяльності.

Ефективність підтримки реалізації ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» в частині лабораторного, клінічного, студійного або іншого фізичного обладнання всі респонденти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», які мали в цьому обладнанні потребу, оцінили позитивно (рис. 17).

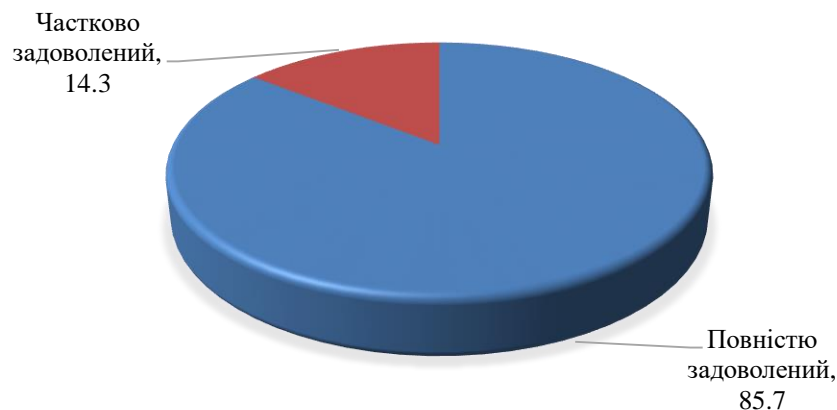

Рисунок 17 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи задоволені Ви доступом та можливостями використання лабораторного, клінічного, студійного або іншого фізичного обладнання?», %

Так, 85,7 % опитуваних відповіли на дане запитання «Повністю задоволений», 14,3 % – «Частково задоволений».

Аналіз відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання щодо можливостей, які надає університет для апробації проміжних результатів дослідження дозволяє зробити висновок, що всі опитані аспіранти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» підтверджують забезпечення таких можливостей з боку СумДУ (рис. 18).

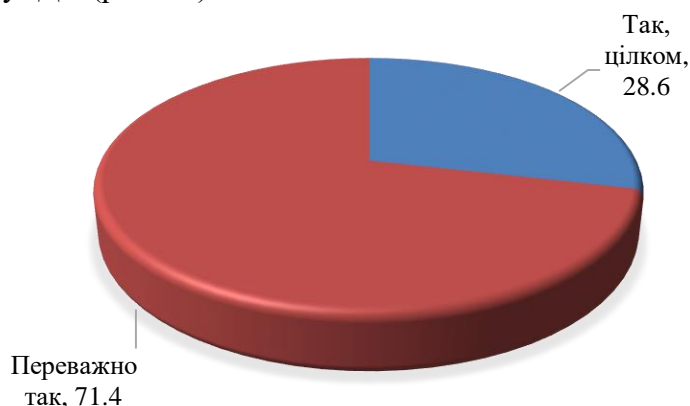

Рисунок 18 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи забезпечує СумДУ можливості для апробації наукової діяльності аспірантів, обговорення проміжних результатів дисертаційного дослідження?», %

Розподіл відповідей аспірантів на запитання «Чи забезпечує СумДУ можливості залучення аспірантів до виконання науково-дослідних тем?» свідчить, що всі здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» широко залучаються до виконання науково-дослідних тем, що реалізуються на факультеті ЕлІТ та університеті. Так, 71,4 % опитуваних відповіли на дане запитання «Так, цілком», 28,6 % – «Переважно так» (рис. 19).

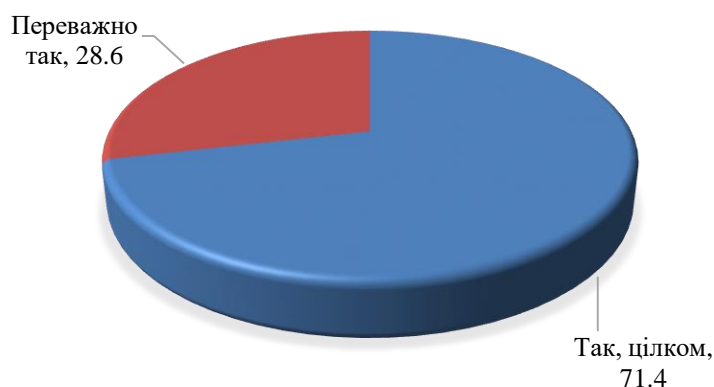

Рисунок 19 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи забезпечує СумДУ можливості залучення аспірантів до виконання науково-дослідних тем?», %

При цьому, необхідно відмітити, що жоден аспірант ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» не надав низької оцінки даному виду підтримки реалізації науково-дослідної діяльності.

Відповіді здобувачів вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» щодо можливостей їх залучення до міжнародної академічної спільноти, які забезпечуються СумДУ свідчать про високий рівень задоволеності аспірантів існуючими можливостями їх участі в міжнародних конференціях, публікаціях тощо (рис. 20).

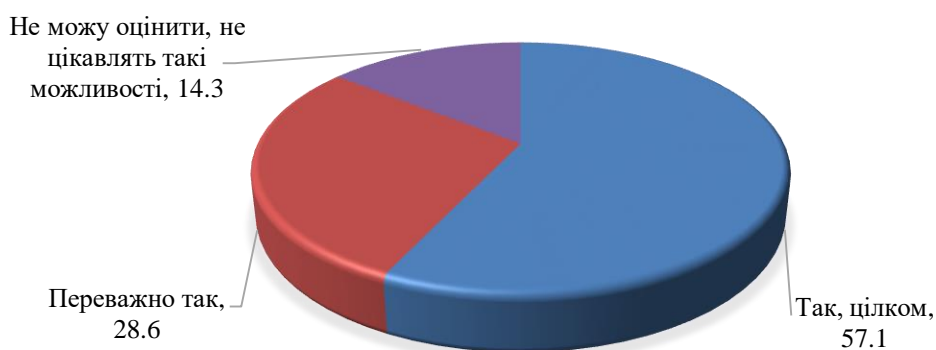

Рисунок 20 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи забезпечує СумДУ можливості залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти (через участь у міжнародних конференціях, публікаціях тощо)?», %

Так, 57,1 % аспірантів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на дане питання анкети надали відповідь «Так, цілком», 28,6 % зазначили «Переважно, так».

Відповіді респондентів щодо оцінювання можливостей практичної підготовки в рамках ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» дозволяють зробити висновок, що більшість респондентів задоволені даним аспектом реалізації освітньо-наукової програми та вважають, що практична підготовка в повній мірі сприяє отриманню навичок та компетенцій необхідних для подальшої успішної реалізації професійної діяльності (рис. 21).

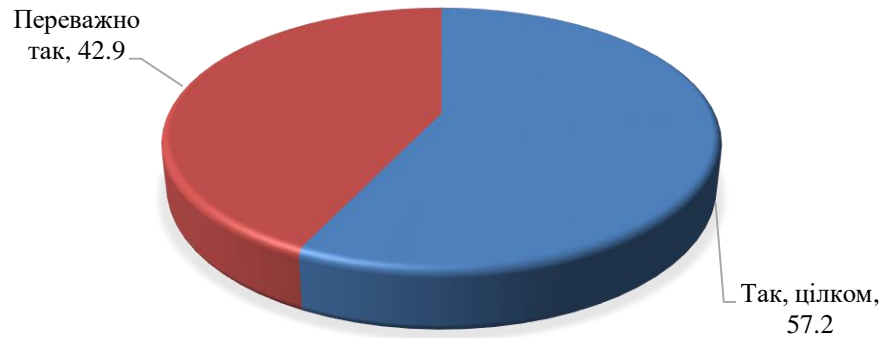

Рисунок 21 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Наскільки практична підготовка у рамках освітньо-наукової програми дозволяє здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності?», %

Відповіді аспірантів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» на запитання анкети щодо отримання навичок у сфері педагогічної діяльності в рамках освітньо-наукової програми розділилися таким чином: із 71,5 % аспірантів, що проходили педагогічну практику, 28,6 % надали відповідь «Так, цілком», 42,9 % – «Переважно, так».

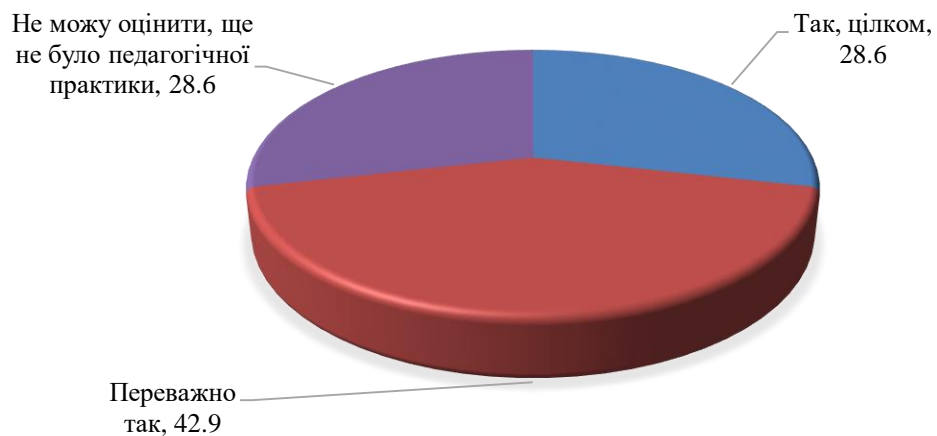

Рисунок 22 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Чи забезпечує підготовка у рамках освітньо-наукової програми отримання Вами навичок у сфері педагогічної діяльності?», %

В СумДУ стимулюється і підтримується міжнародна академічна мобільність, на постійній основі здійснюється інформування здобувачів вищої освіти щодо актуальних програм навчання та стажування за кордоном. Підтвердженням чого є результати опитування: 51,7 % здобувачів вищої освіти, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», відмітили, що будуть використовувати кожен можливість мобільності для власного розвитку і зростання, 71,4 % зазначили, що мають досить інформації і бажання, проте не завжди можуть виконати запропоновані умови, 14,3 % здобувачів відмітили, що університет надає достатньо інформації і вони користуються усіма можливостями щодо академічної мобільності, оскільки хочуть продовжити навчання за кордоном (рис. 23).

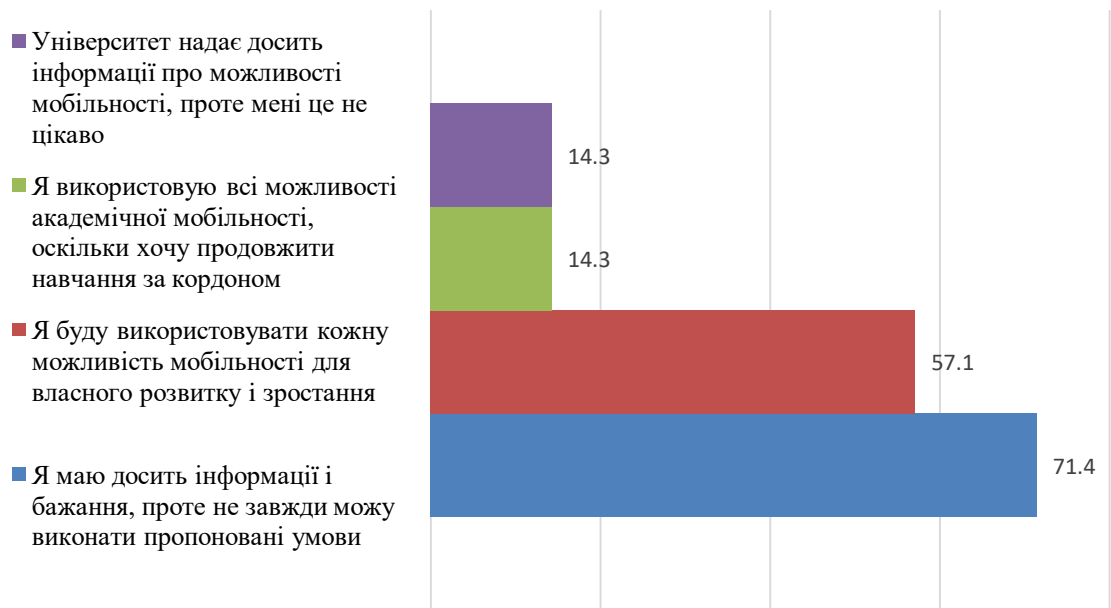

Рисунок 23 – Розподіл відповідей здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються на ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали», на запитання анкети «Як особисто Ви оцінюєте наявні можливості академічної мобільності», %

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» блоку «Загальна підтримка освітньої програми» демонструють високий рівень задоволеності підтримкою, яка їм надається під час навчання в аспірантурі та при проведенні дисертаційних досліджень у різних сферах.